

FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI”

Domnești—Argeș

Zilele teatrului sătesc (jurnal de reporter)

Microbuzul, plecat din Pitești, aleargă pe șoseaua care urcă spre Cîmpulung. Sîntem un grup de dramaturgi, critici de teatru, actori, ziariști, activiști culturali, care vom participa la „Zilele teatrului sătesc”, organizate, de astă dată, în comuna Domnești. Celelalte patru ediții ale aceste manifestări, înscrise sub semnul Festivalului național „Cîntarea României”, au avut loc în alte comune din județul Argeș. Această ediție, a cincea, organizată de Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de mase—Argeș și de Consiliul educației politice și culturii socialiste al comunei Domnești, are ca gazdă o așezare cu renume. Cei mai mulți dintre noi au mai fost prin aceste locuri. Eu, niciodată.

Șoseaua șerpuitoare taie în două satele legate între ele, și urcă mereu. Sîntem într-o zonă colinară, cum se spune. În zare se văd munții. Cît cuprinzi cu ochii, pășuni și livezi de meri și pruni. După aproape șazece de kilometri, intrăm în Domnești. Nu seamănă cu celelalte așezări pe care le-am străbătut, nu are casele risipite printre livezi. Se grupează strîns în jurul unui centru civic, dominat de un monument închinat fiilor comunei, căzuți în războaie. Casele sînt falnice, înălțate din piatră, cu cerdacuri largi, din lemn lucrat frumos. Pare mai mult un orașel. Va și deveni, peste puțină vreme, oraș agro-industrial, ne informează tovarășul Gheorghe Vasile, primarul, care ne întîmpină. Primarul, un bărbat chipeș, a fost lăcătuș mecanic aici, în comună, a terminat științele juridice, e vechi activist de partid (cît de „vechi” poate fi un bărbat de patruzeci și trei de ani). Știe tot despre fiecare dintre cele trei mii cinci sute de suflete ale așezării sale și e foarte mîndru de ultima realizare a cetățenilor din Domnești: Casa de cultură. Are și de ce — Casa de cul-

tură, înălțată prin rîvna și priceperea oamenilor locului, din materiale specifice, piatră și lemn, e suplă, elegantă, încăpătoare, luminoasă, confortabilă. Are o sală în amfiteatru care poate stîrni invidia multor teatre profesionale. Va fi inaugurată oficial azi, 14 martie 1980, odată cu primele spectacole prezentate în cadrul „Zilelor teatrului sătesc”.

Sîntem găzduiți la hotel (comuna are un hotel, cu restaurant și braserie!), iar după-amiază ne îndreptăm spre Casa de cultură. Sala e arhiplină. Va fi arhiplină în toate cele trei după-amieze ale festivalului-concurs. Primarul e necăjit. Se gîndește că s-ar fi convenit să facă sala mai încăpătoare.

Prima dintre cele douăsprezece formații de teatru care participă este cea a Căminului cultural din Buzoiești, județul Argeș. Piesa *Jocul cu focul* de Octav Măgureanu e mai veche, și anii trecuți peste ea au lăsat urme. Conflictul nu e lipsit de interes, dar personajele sînt schematice, iar evoluția acțiunii, previzibilă pînă la evidență. Spectacolul, pus în scenă de Luminița Achim, e stingaci, fără imaginație. Unul dintre interpreți, însă, e, fără îndoială, înzestrat și, altfel îndrumat, ar fi realizat mult mai mult.

Al doilea spectacol este prezentat de Formația de teatru a Căminului cultural din Berevoiești, județul Argeș. Instructorul Nicolae Moiceanu a ales o piesă, iarăși, mai veche, *Consiliul de familie* de Mihail Leonard. scrisă după canoanele știute, nu lipsită de un oarecare fior poetic, dar fără adîncime, sărăcind mult, prin brutală schematizare, ideea întrepătrunderii armonioase a vieții de familie cu viața socială. Totuși, spectacolul se urmărește cu interes, pentru că este jucat cu sinceritate, cu credință, cu căl-

dură. Un detaliu mă amuză duios : Într-un dulap-biblioteca, pe scenă, recunosc, printre alte cărți de recuzită, copertile revistei „Teatrul”. Va să zică, revista noastră se citește la Berevoiești !

Ultimul spectacol al serii este prezentat de formația de teatru din Bughea de Jos, județul Argeș, cu piesa *Frumoasele olandeze*, de Gheorghe Vlad. Întimplările, puse pe hîrtie vioi, pitoresc, hazliu de Gheorghe Vlad, sînt înfățișate pe scenă, în spectacolul instructorului Nicolae Oancea, cu vervă, într-un ritm amețitor, într-o suită de gaguri, poante, găselnițe, toate de bună calitate, care stîrnesc nestăvilite hohote de rîs și dese aplauze la scenă deschisă. Este succesul serii.

Sîmbătă, 15 martie, programul de dimineață prevede vizitarea comunei Domnești. Ne însoțește primarul, care, am aflat de la alții, nu închisese ochii toată noaptea, deși acum arată mai odihnit decît noi toți. Vizităm livezile de meri și pruni, ferma de vite, cazanul de țuică, dar și moara, atelierul mecanic, de mobilă, brutăria, fabricuța de plicuri pentru praful de vanilie — germeni ai industriei viitorului oraș —, apoi spitalul cu o sută patruzeci de paturi, magazinul universal cu patru niveluri, magazinul alimentar, care e aidoma BIG-ului din Balta Albă. Acum, sîntem convinși că ne aflăm într-un oraș.

După-amiază, patru spectacole. În *amurg*, de George Genoiu, este prezentat de Căminul cultural din Suseni, județul Argeș, O lectură plată, monotonă a textului. Instructorul George Corcea nu a izbutit mare lucru cu echipa lui. Aceeași senzație de neîmplinire, în fața spectacolului Căminului cultural din Barcani, județul Covasna, cu *Jocul cu focul* de Octav Măgureanu. Impresia de repertoriu sărăcăcios, alcătuit fără exigență, este confirmată de următoarele două spectacole ale serii. Echipa de teatru din Malu Mare, județul Dolj, cu interpreți fără nici o îndoială talentați, nu poate salva piesa *Șapte frați* de Dorel Stoia, falsă, patetic-lacrimogenă, lipsită de har. Un conflict mărunț, probleme cotidiene, personaje banale are cealaltă piesă, *Cumpănă la ceas de toamnă* de Dorina Bădescu, prezentată de formația de teatru din Vilcelele, județul Ialomița. Nu se poate realiza un spectacol, nu se pot valorifica talentele cu texte plate, slabe, fără vibrație.

Duminică, 16 martie, se anunță un program încărcat. Cinci spectacole, un colocviu, o sedință de decernare a premiilor. *Patru cuseri și-un slăcău* de Virgil Puicea e un spectacol vioi, care se urmărește cu interes. Instructorul Adrian Georgescu a condus bine echipa de teatru a Căminului cultural Bîrbulețu, județul Dîmbovița. Amatorii din comuna Taza, jude-

țul Vaslui, îndrumați de instructorul Alexandru Guzu, joacă cu poftă și talent comedia lui Paul Everac *Vizită la Malu*. Din nou, pentru a treia oară, *Jocul cu focul* de Octav Măgureanu, prezentată de Casa de cultură din Domnești, într-un spectacol bun, echilibrat, în care se distinge un interpret, Gheorghe Boșcăvici, care e și directorul Casei de cultură. Se simte colaborarea cu un profesionist : instructorul echipei este actorul Valeriu Buciu de la Teatrul „A. Davila” din Pitești. Un spectacol așteptat cu interes : *Deșteapta pămîntului* de Victor Ion Popa, pe care-l prezintă Căminul cultural din Topești, județul Bihor. Un amănunt nu lipsit de farmec : cele patru personaje sînt interpretate de membrii unei singure familii, tatăl, mama, fiul și nora. Piesa moldoveanului Victor Ion Popa este interpretată în grai bihorean, ici-colo cu localizări, cu aluzii concrete, într-o libertate față de text deloc supărătoare. Sînt fermecători toți cei patru interpreți, în stîngăcia lor, în lipsa lor de experiență. Ceea ce fac pe scenă fac cu atîta convingere, cu atîta sinceritate.. Ar trebui recunoscută existența unui teatru naiv, așa cum recunoaștem și prețuim pictura naivă. Bravo pentru bihoreni !

Adagio la marea Unire nu e o piesă de teatru, e un scenariu, alcătuit de instructorul Dorel Teodorescu, care a pornit de la documente autentice, pentru a înfățișa aspecte ale participării comunei Duleu, din județul Caraș-Severin, la lupta pentru înfăptuirea Unirii. Spectacolul are o factură aparte, dialogul se împletește cu cîntece străvechi, totul se înfățișează ca un ritual solemn, de o zguduitoare forță dramatică. Ieșită din obișnuit, profund originală, reprezentarea emoționează puternic, demonstrînd că resursele de fantezie, talent, pasiune ale artiștilor amatori nu pot fi măsurate.

Spectacolele care au alcătuit afișul „Zilelor teatrului sătesc” au stat la baza discuțiilor, purtate în cadrul colocviului cu tema „Modalități de exprimare artistică ale teatrului de amatori, în contextul dezvoltării multilaterale a satului românesc contemporan.

Celor mai bune spectacole le-au fost acordate premii. Au fost distinse colective de teatru din Duleu (Caraș-Severin), Bughea de Jos (Argeș), Topești (Bihor), Domnești (Argeș). Au mai fost distribuite și alte premii, individuale și colective. Cu generozitate ; uneori, cu prea multă generozitate. A fost, în ansamblu, o manifestare interesantă, edificatoare pentru cunoașterea mișcării artistice amatoare de la sate, stimulatorie pentru formațiile participante, binevenită pentru viața cultural-artistică a viitorului oraș Domnești.

Virgil Munteanu